

Paragrafta Konu:

Paragrafta ortaya konulan, hakkında fikir yürütülen, üzerinde söz söylenen veya yazılan duygu, düşünce ya da olaya konu denir. "Ne anlatılmaktadır?" sorusuna cevap verir.

Paragrafta Ana düşünce:

Bir paragrafın yazılış amacını ortaya koyan düşünceye ana düşünce denir. Kısaca paragrafın yazılma amacıdır

www.yeninesilturkce.com

Duygu: olaylar ve nesnelere karşısında gönülde uyanan çağrışımlar veya tepkilerdir. Ana duyguda kullanılan, işlenen duygular: Özlem, karamsarlık, sitem, beğenme, yurt özlemi, (sıla hasreti) yaşama sevinci, korku, acıma, pişmanlık, sevinç...

Yardımcı Düşünceler:

Paragrafta verilen konuyu açarak ana düşüncenin daha kolay anlaşılmasını ve belirginleşmesini sağlayan düşüncelerdir. Gelişme bölümünde bulunur.

Dünyada yedi kıta

vardır: Asya, Avrupa, Afrika, Avusturalya, Kuzey Amerika, Güney Amerika ve Antartika

Yeni
Nesil
Türkçe

PARAGRAFIN İÇERİĞİ

Aşağıdaki paragrafların konusunu yazınız.

"Okumak çok okumak önemlidir fakat nitelikli eser okumak daha önemlidir. Nitelikli eserleri okuyan kişiler kendilerini daha iyi geliştirir ve zamanlarını da verimli geçirmiş olur. Eserlerin niteliği kapak resimlerinin güzelliğiyle ilgili olmayabilir. İçerik farklıdır."

Konu:

"Küçük yaşlarda sorumluluk alan bireyler bu tecrübelerini ilerleyen yaşlarda da gösterir. Bu, birey için bir kazançtır. Aman kızım, oğlum okusun biz her şeyi yaparız, düşüncesi çocuklara doğru davranış kazandırır."

Konu:

"Eski türküler ne kadar da içten söylenmiş. Hele sözleri ne kadar da anlamlı. Şimdiki şarkıları dinliyorsunuz, birkaç ritim ve birkaç saçma sözün tekrarı başka bir şey yok. Güzel işler yapanlar yok değil fakat denizde damla onların işleri de."

Konu:

Aşağıdaki paragrafların ana düşüncesini (ana fikrini) yazınız.

"Zordur ayakta kalabilmek, zor günlerinde tek başına mücadele etmek. Aç kalmak, yalnız kalmak insana ne kadar da zor gelir. Bu zorluklar karşısında yıkılırsan seni senden başka kimse kaldırmaz. Diren, elinden geleni yap. Hayat, herkese adil davranmıyor."

Ana Fikir:

"Herkes bir şeyler yazıp hemen meşhur olma derdinde. Yazmak güzel bir şeydir fakat dolu dolu yazmak zaman ve çalışma ister. Okudukça ne kadar cahil olduğu fark eder insan. Böyle olunca yeni şeyler öğrenmek, sürekli okumak, kendini geliştirmek; güzel yazılar yazmanın temelidir. Yazı yazma işinde yetenek hep ikinci planda kalır."

Ana Fikir:

Aşağıdaki paragrafların ana duygularını yazınız.

"Şimdi 70 yaşındayım. Anlat deseler yıllarını susarım. Kendime aynada bile bakamam. Boşa geçen onca yıl...onca hata... Geri dönmek de yok elbet. Bu insanoğlunun kaderinde yok. Bir kere şans bulursun sonrası sana kalmış bir şey."

Ana duygu:

"Nerde o eski bayramlar, yiyeceğimiz azdı fakat aldığımız lezzet çoktu. İnsanlar var olana hep şükrederdi. Küçükler halden anlar, büyüklerini incitmezdi. Şimdi bakıyorum da ne bayramlarda tad var ne yediklerimizde."

Ana duygu:

"Ekmek kazanmak uğruna bir ömrü gurbet elde geçirdik. Sıla hasreti her dem yaktı gönlümüzü. Hele Türkçe konuşan insanları görebilmek için neler vermezdik. Birbirimize yaren olduk, can olduk ama memleket hep burnumuzda tüttü."

Ana duygu:

Kısa Bilgiler

Paragrafa Başlık Bulma:

Başlık için esas olan paragrafın ana fikri ve konusudur.

Paragrafta Duyu:

Bir paragrafta hangi duyu organından yararlandığını soruluyorsa sorunun cevabı beş duyu organımızda ilgilidir. (Görme-dokunma-koklama-ışıtme-tatma)

www.yeninesilturkce.com

Türkiye'nin 8 komşu ülkeyle sınırdır **vardır**: Bulgaristan - Yunanistan - Gürcistan - Ermenistan - Nahcivan - İran - Suriye - Irak - Azerbaycan(Nahcivan)

Kafa tutmak deyimi: Boyun eğmeyerek karşı koymak, karşı gelmek, diklenmek anlamındadır.

TÜRKÇE ÇALIŞMA KAĞITLARI

PARAGRAFİN İÇERİĞİ

Aşağıdaki paragrafta bulunduğunu yardımcı düşüncelerden birkaç tane yazınız.

“Babam her gün okulda geçen günün hesabını sorar, benden bilgi almak isterdi. Bir yandan da çantamdaki kitaplara ve defterlere göz gezdirirdi. Kirli defterlere, ucu bükülmüş bir sayfaya dayanamazdı. Karalanmış bir yazıyı ya da matematik işlemini çantamdaki silgiyle sildiğini, orayı temizlediğini çok görmüşümdür. Bütün bu düzeltmeleri, kontrolleri yaparken bir kez bile yüksek sesle konuştuğunu duymadım. Her zaman yumuşak ve şefkatliydi; ama hiçbir zaman benimle yüz göz olduğunu anımsamıyorum.”

Yardımcı Düşünceler:

“Bir işi başarmak hemen olacak bir şey değildir. İş için emek ve zaman harcam gerekir. Bir yumurta yenilir hale getirmek bile en az beş dakikanızı alır. Hayatınızla ilgili bir işte ise belki de çok uzun yıllarınızı harcamanız gerekecek. Zorluklar karşısında sabretmeyi, pes etmemeyi öğrenmemiz gerekir.”

Yardımcı Düşünceler:

“Kadın insandır, diğerleri insanoğludur. Kadınlarımıza, annelerimize, kardeşlerimize, kız çocuklarımıza değer verelim. Onlar bize emanettir. Onları koruyalım. Kadına şiddet olaylarının nedendir arkası kesilmiyor. Gücü yeten erkek zihniyet, kadına ummadık şiddet uygulayabiliyor. Bununla da yetinmeyen aynı hayvani varlık onun canını alıyor.”

Yardımcı Düşünceler:

Aşağıdaki paragraflara uygun başlıklar bulunuz.

“Sokakta bir başına geziyordu. Kendinden büyük köpeklere bile **kafa tutuyor**, ufacık bedeniyle onları kovalıyordu. Deli cesareti vardı. Mahallemizin maskotuydu sanki. Gündüz bütün esnafı dolaşır, bazılarının yanında daha çok kalırdı. Mahallenin çocuklarıyla da çok iyi anlaşıyordu.”

Başlıklar:

“Sinema sektöründe son zamanlarda sadece para kazanma, düşüncesi ön planda tutulmaya başlandı. İçerik olarak çok başarısız olan filmler müzikleriyle, oyuncularıyla dikkat çekmeye çalışıyor. Oysa filmi güzelleştiren en temelinde konusudur. Konu vasat olunca oyuncuların performansı başarıyı getirmiyor.”

Başlıklar:

“Ormanın kralını seçmek için tüm orman halkı toplanmıştı. Aslanlar yine kendilerinin kral olmasını istiyordu. Ormanın akıl hayvanı olan kaplumbağa bu iş için seçim yapılması tavsiyesinde bulundu. Bazı hayvanlar aday olmaktan çekindiler. Aslanların tehditkar bakışları onları korkutmuştu. Cesur hayvanlar bir adım öne çıktı. Oylama yapıldı ve ormanın yeni kralı yaşlı karga oldu.”

Başlıklar:

Aşağıdaki paragraflarda bulunan duyuları yazınız. Hangi cümle hangi duyu ile ilgiliyse belirtiniz.

“Denizin engin maviliğini, martıların çığlığı bozuyordu. Kumsalın sıcak kumlarında yürüyen kareta karettalar da kendilerini tuzlu suya kavuşturmak istiyordu. Nem kokan yosunlar yollarına engel oluyordu.”

Görme:

Dokunma:

Koklama:

İşitme:

Tatma:

“Arı vız diyerek uzaklaştı yanımdan. Korkuyla ayağım ıslak zeminde kayıp yere düşüverdim. Ellerim çabur içinde kaldı.” Bir süre yürüdüktan sonra ekşimsi doğal böğürtlenleri yedim.”

Görme:

Dokunma:

Koklama:

İşitme:

Tatma:

Aşağıdaki paragrafların konusunu yazınız.

“Okumak çok okumak önemlidir fakat nitelikli eser okumak daha önemlidir. Nitelikli eserleri okuyan kişiler kendilerini daha iyi geliştirir ve zamanlarını da verimli geçirmiş olur. Eserlerin niteliği kapak resimlerinin güzelliğiyle ilgili olmayabilir. İçerik farklıdır.”

Konu: Nitelikli eserlerin okunması

“Küçük yaşlarda sorumluluk alan bireyler bu tecrübelerini ilerleyen yaşlarda da gösterir. Bu, birey için bir kazançtır. Aman kızım, oğlum okusun biz her şeyi yaparız, düşüncesi çocuklara doğru davranış kazandırmaz.”

Konu: Sorumluluk kazanmak

“Eski türküler ne kadar da içten söylenmiş. Hele sözleri ne kadar da anlamlı. Şimdiki şarkıları dinliyorsunuz, birkaç ritim ve birkaç saçma sözün tekrarı başka bir şey yok. Güzel işler yapanlar yok değil fakat denizde damla onların işleri de.”

Konu: Eski türkülerle yeni şarkıların farkları / karşılaştırması

Aşağıdaki paragrafların ana düşüncesini (ana fikrini) yazınız.

“Zordur ayakta kalabilmek, zor günlerinde tek başına mücadele etmek. Aç kalmak, yalnız kalmak insana ne kadar da zor gelir. Bu zorluklar karşısında yıkılırsan seni senden başka kimse kaldırmaz. Diren, elinden geleni yap. Hayat, herkese adil davranmıyor.”

Ana Fikir: Zorluklar karşısında yılmamalıyız.

“Herkes bir şeyler yazıp hemen meşhur olma derdinde. Yazmak güzel bir şeydir fakat dolu dolu yazmak zaman ve çalışma ister. Okudukça ne kadar cahil olduğu fark eder insan. Böyle olunca yeni şeyler öğrenmek, sürekli okumak, kendini geliştirmek; güzel yazılar yazmanın temelidir. Yazı yazma işinde yetenek hep ikinci planda kalır.”

Ana Fikir: Başarılı yazılar yazmak için kendimizi geliştirmemiz gerekir.

Aşağıdaki paragrafların ana duygularını yazınız.

“Şimdi 70 yaşındayım. Anlat deseler yıllarını susarım. Kendime ay-nada bile bakamam. Boşa geçen onca yıl...onca hata... Geri dönmek de yok elbet. Bu insanoğlunun kaderinde yok. Bir kere şans bulursun sonrası sana kalmış bir şey.”

Ana duygu: Geçmişte yaptıklarına duyulan pişmanlık

“Nerde o eski bayramlar, yiyeceğimiz azdı fakat aldığımız lezzet çoktu. İnsanlar var olana hep şükrederdi. Küçükler halden anlar, büyüklerini incitmezdi. Şimdi bakıyorum da ne bayramlarda tad var ne yediklerimizde.”

Ana duygu: Geçmişe duyulan özlem

“Ekmek kazanmak uğruna bir ömrü gurbet elde geçirdik. Sıla hasreti her dem yaktı gönlümüzü. Hele Türkçe konuşan insanları görebilmek için neler vermezdik. Birbirimize yaren olduk, can olduk ama memleket hep burnumuzda tüttü.”

Ana duygu: Memleket Özlemi

Aşağıdaki paragrafta bulunduğunu yardımcı düşüncelerden birkaç tane yazınız.

“Babam her gün okulda geçen günün hesabını sorar, benden bilgi almak isterdi. ...

Yardımcı Düşünceler: *Eğitimiyle yakından ilgilendiği *Temiz ve düzenli olmasını istemesine

*Aralarında belirli bir mesafe bırakmasına *Sevecen bir yaklaşım içinde olmasına

“Bir işi başarmak hemen olacak bir şey değildir. İş için emek ve zaman harcam gerekir. Bir yumurta yenilir hale getirmek bile en az beş dakikanızı alır...”

Yardımcı Düşünceler:

*Bir işi başarmak için zaman gerekir.

*Sabretmeden emek vermeden sonuca ulaşmak zordur.

*Yumurta bile en az beş dakikada yenir hale getirilir.

*Hayatımızdaki önemli işler için ömrümüzden çok zaman harcarız.

“Kadın insandır, diğerleri insanoğludur. Kadınlarımıza, annelerimize, kardeşlerimize, kız çocuklarımıza değer verelim. Onlar bize emanettir. Onları koruyalım...”

Yardımcı Düşünceler:

*Kadın olmazsa erkek olmaz.

*Kadınlara her daim değer vermeliyiz.

*Kadınlara şiddet konusunda duyarlı olmalı onlara sahip çıkmalıyız.

*Erkek, kendisine emanet olan kadınları incitmemelidir.

Aşağıdaki paragraflara uygun başlıklar bulunuz.

“Sokakta bir başına geziyordu. Kendinden büyük köpeklere bile kafa tutuyor, ufacak bedeniyle onları kovalıyordu...”

Başlıklar: Maskot Köpek, Cesur Kahraman, Sevimli Haylaz...

“Sinema sektöründe son zamanlarda sadece para kazanma, düşüncesi ön planda tutulmaya başlandı...”

Başlıklar: Sinemanın Kötü Günleri, Vasıfsız Filmler, Para Uğruna Sinema...

“Ormanın kralını seçmek için tüm orman halkı toplanmıştı. Aslanlar yine kendilerinin kral olmasını istiyordu...”

Başlıklar: Kral Karga, Özgür Orman, Aslanın Son Krallığı...

Aşağıdaki paragraflarda bulunan duyuları yazınız. Hangi cümle hangi duyu ile ilgiliyse belirtiniz.

“Denizin engin maviliğini, martıların çığlığı bozuyordu. Kumsalın sıcak kumlarında yürüyen kareta karettalar da kendilerini tuzlu suya kavuşturmak istiyordu. Nem kokan yosunlar yollarına engel oluyordu.”

Görme: Denizin engin maviliğini

İşitme: martıların çığlığı

Dokunma: sıcak kumlarında yürüyen

Tatma: tuzlu suya

Koklama: Nem kokan yosunlar

“Arı vız diyerek uzaklaştı yanımdan. Korkuyla ayağım ıslak zeminde kayıp yere düşüverdim. Ellerim çabur içinde kaldı.” Bir süre yürüdükten sonra ekşimsi doğal böğürtlenleri yedim.

Görme: Arının uzaklaşması

İşitme: Arı vız diyerek

Dokunma: ıslak zeminde

Tatma: ekşimsi doğal böğürtlenleri

Koklama: Yok.